

Kokemuksia ja näkökulmia VKM-ohjelman käytöstä

Harri Virolainen
rikosseuraamustyöntekijä
Porin yks toimisto
5.4.2011 Tikkurila

Porin toimiston ohjelmatilanne vuoden 2007 alussa

- ei ohjelmia aiemmin käytössä (Ohjauspyörä)
- erilaisia tehtäviä mm. Työkalupakista ja Ohjenuorasta (NR) käytössä lähinnä valvontatyössä
- työntekijät käyneet motivoivan haastattelun kurssit aiemmin
- suurin osaa pitkäaikaisia ammattilaisia, vaihtuvuus vähäistä
- johdon tuki ohjelmatyölle
- kaikki asiakastyöntekijät koulutettiin VKM:n käyttöön 22. - 23.5.2007
- melkein kaikki (-2) ovat saaneet ohjaajan pätevyyden, suurin osa huhtikuussa 2009
- toimistossa oma metodituki Harriet Mäkinen, merkittävä asia

Omat VKM asiakkaat :

- ehdollisesti rangaistuja nuoria
- ehdonalaisesti vapautuneet valvottavat
- koevapausvanki

Mitä rikoksia taustalla :

- elämäntaparikollisuus : omaisuusrikokset
- huumerikokset : käyttö ja kauppa
- väkivaltarikokset
- liikennejuopumukset
- rangaistushaitari kuuden kuukauden ehdollisesta 11,5 vuoden vankeusrangaistukseen
- kertalaisuuksia 1(0) - 11 vankilakertaisuuteen

Mihin muutokseen tähdätty :

- päihteiden käytön lopettaminen**
- päihteiden käytön hallinta**
- väkivaltaisen käyttäytymisen pohdinta**
- rikollisesta elämäntavasta luopuminen**

Muutoksen pyörä

- harkinta- , valmistautumis- ja toimintavaihe**

Onnistumiset ja vahvuudet (Vaakunakilpeni)

Näissä olen onnistunut :

Rikoksettomuus, viinasta erossa pysyminen, aktiiviurheilu ja hankkinut itselleni töitä

Vahvuuteni ja ominaisuudet joita olen käyttänyt :

Luja tahto, osittain ammattiapu, kyllästymisen ja elämän halun palaaminen, aktiviteettien ja taloudellinen hyöty, rehellisyys itselle ja muille.

Tämän olen oppinut itsestäni (olen taitava):

- 1) Työnteko**
- 2) Ihmistuntemus (nyt kun näen maailman selvänä)**
- 3) Sukulaisuussuhteet**
- 4) Siivous**
- 5) Biljardi**
- 6) Kodinkoneiden asennus**
- 7) Motivoiija (tietyt asiat)**
- 8) Rentoutuja**
- 9) Urheilija (ei kaikki lajit mutta yleensä)**

Näin haluan muotoilla elämänohjeeni :

**Silloin on turha enää sukeltaa kun on pää
pohjassa, joten luonnollista on nousta**

ylöspäin

hitaasti mutta varmasti.

KATSE TULEVAISUUTEEN

1. Millaista elämäsi pitäisi olla muutaman vuoden päästä ? Mitä toivoisit ?

Samanlaista kuin tällä hetkellä. Mutta hyvä nainen ja lapset ovat tervetulleita.

2. Mitä teet tällä hetkellä jotta toiveesi toteutuisi ?

Kaikkea sitä mikä saa minut tuntemaan tarpeelliseksi ja antaa mielihyvän ja rauhan.

3. Mitä muuta voisit tehdä, jotta olisi todennäköisempää että toiveesi toteutuisi ?

Laittaa lehteen senssi-ilmoituksia ? Mutta uskon että se oikea nainen minulle vielä löytyy. Tällä hetkellä kuitenkin oman elämän hallitseminen tärkeintä.

- Viimeisen keskustelun jälkeen ulkona tupakalla tuo liki nelikymppinen mies soitti äidilleen ja kertoi tuovansa salaisuuden näytille. ”Keskustellaan siitä sitten äitienpäiväkahveilla enemmän”.
- Asiakkaan äidiltä tarkoin varjelema salaisuus oli todistus Viisi keskustelua muutoksesta – ohjelman läpikäynnistä ja koonti tehdyistä tehtävistä.

WHAT HAVE I LEARNED ?

KUUNTELU

HILJAISUUDEN SIETÄMÄTÖN KEVEYS

PUHEEN MERKITYKSELLISYYS AJATUKSELLE

VKM -----> VAIKUTUS MUUHUN ASIAKASTYÖHÖN

- Oma asiakas - vapaaehtoisuus ?
- Reflektiot - yksinkertaiset ja monimutkaiset
- Avoimien ja suljettujen kysymysten suhde
- Aloittaminen, kuka, kenelle ja miksei kaikille ?
- Tiiviiden säilyttäminen
- Tunteen esille saaminen

Jyrki Katainen ja viisi keskustelua muutoksesta ohjelma

Koonti Jyrkille

1. Muutos päihteiden käyttöön

- ensimmäinen tehtävä oli valmistelevalle tapaamisessa muutosvaiheen määrittely. Kyselomakkeen pisteytyksessä todettiin, että Jyrki on muutoksen suhteen toimintavaiheessa.

Pisteet ongelmien tunnistamisessa 26 (max 35), harkintavaiheessa 20 (max 20) ja askeleen ottamisessa 35 (max 40).

2. Muutoksen merkitys

Päihteiden käytön hyvät puolet

Sosiaalisuus (9), rentoutuminen (7) ja ikävien asioiden välttely (8), yhteensä 24 pistettä

Muutoksen hyvät puolet

Virastoasioiden hoito (8), fyysinen vireys (8), henkinen vireys (8), rahaa enemmän (8), sukulaisuussuhteet (8), ei uusia rikoksia (10), yht. 50 pistettä

Halu muuttua asteikolla 1 – 10 (9) 0= ei ole ollenkaan tärkeää, 10 se on erittäin tärkeää minulle)

Kyky muuttua asteikolla 1 – 10 (8) (0= hyvin epävarma, 10 = täysin varma)

Muutoksen tärkeys eli kuinka tärkeä verrattuna muihin tärkeisiin asioihin (0= hyvin kaukana tulevaisuudessa, 10 = tulee tapahtumaan välittömästi) 8.

Sisäinen vai ulkoinen motivaatio , oma halu 9 ja muiden halu 1 (10 kg puntarissa).

Elämäni tärkeimmät arvot (valittu n. 30 eri arvosta eli sattumanvaraisesti valittuja arvokortteja)

- 1. Itsensä hallitseminen**
- 2. Ahkeruus**
- 3. Terveys**
- 4. Sisäinen rauha**
- 5. Anteeksiantavuus**
- 6. Itsetunto**
- 7. Mielihyvä**
- 8. Omaissuhteet**

ESIMERKKI

Mikä on puhelinnumerosi ?

Sinulla on puhelin ... ?

- Vankipäivän hinta 200 euroa suljetussa vankilassa
 - Vankipäivän hinta 160 euroa avolaitoksessa
 - Vankipäivän hinta 48 euroa valvotussa koevapaudessa
 - Vankeuden hinta 13,5 euroa yhdyskuntapalvelussa
-
- Vankeuden uusii 44,5 % kolmen vuoden seurannalla
 - Yhdyskuntapalvelun suorittaneista 19,2 % uusii
 - Vapautumien yhteydessä tapahtuvat pienet vastaantulot, tilanteen huomioiminen ja työnteko asiakkaan kanssa tarkoittavat usein tulevan vankeuden hinnaksi **0 euroa** !
-